

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นแก่ทุกคน เพราะการศึกษาทำให้คนเป็นคนดีมีศีลธรรมและวัฒนธรรม มีระเบียบวินัย และมีความรับผิดชอบ มีความเฉลียวฉลาดสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม

การศึกษาไม่ได้หมายถึง เฉพาะการเรียนวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรในโรงเรียนหรือในมหาวิทยาลัยเท่านั้น แต่หมายถึงการเรียนรู้อะไรจากประสบการณ์ต่าง ๆ เช่นจากการอ่านหนังสือพิมพ์ การฟังวิทยุ การชมโทรทัศน์และภาพยนตร์ เป็นต้น สื่อมวลชนต่าง ๆ เหล่านี้สามารถจะนำเรื่องราวต่าง ๆ ไปสู่บุคคลจำนวนมากได้ แม้ว่าบุคคลเหล่านั้นจะแยกกันอยู่ในที่ต่าง ๆ กันก็ตาม จึงนับได้ว่าสื่อมวลชนมีความสำคัญต่อการศึกษามาก เพราะช่วยเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้ ทักษะคติ และวัฒนธรรมแก่มวลชนได้รวดเร็ว ในบรรดาสื่อมวลชนทั้งหลายเหล่านั้น หนังสือพิมพ์มีบทบาทและอิทธิพลต่อการศึกษา (Emery 1963 : 445) เพราะเสนอข่าวสารได้คงทนถาวร เป็นหลักฐาน ให้โอกาสแก่ผู้อ่านได้มีเวลาครุ่นคิดไตร่ตรอง และสามารถจะอ่านย้อนกลับไปได้

หนังสือพิมพ์เข้าถึงมหาชนทุกชั้นและทุกวัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งหนังสือพิมพ์รายวันมีอิทธิพลต่อมวลชนผู้รับสารทางด้านความคิด ทักษะคติ และการดำรงชีวิต ทั้งนี้เพราะหนังสือพิมพ์เสนอข่าวสารข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ ความคิดเห็น สารคดี ความรู้ และความบันเทิงได้โดยละเอียดดีกว่าสื่อมวลชนประเภทอื่น และเป็นสื่อที่มีราคาถูก ผู้อ่านสามารถเลือกอ่านได้ตามความสนใจ สามารถนำติดตัวไปไหนมาไหนได้ และในแง่ของการศึกษาค้นคว้าแล้ว หนังสือพิมพ์เป็นบันทึกเหตุการณ์ เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ เป็นวรรณกรรมร่วมสมัยที่สามารถเก็บไว้ได้นาน และใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้สะดวก นอกจากนี้หนังสือพิมพ์ในระบอบประชาธิปไตยยังเป็นสื่อมวลชนประเภทเดียวที่เป็นอิสระ เป็นปากเสียงของประชาชน

ที่มีโอกาสสะท้อนให้ผู้ปกครองประเทศได้ทราบความคิดเห็นของประชาชนมากกว่าสื่อมวลชนประเภทอื่น หนังสือพิมพ์จึงเป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

หนังสือพิมพ์เป็นสื่อมวลชนประเภทสิ่งพิมพ์ ที่มีประสิทธิภาพมากในด้านการสื่อสารภายในระบบสังคมที่เป็นชุมชน บทบาทที่สำคัญของหนังสือพิมพ์ก็คือการรายงานและการอธิบายความหมายของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้ประชาชนทราบ ซึ่งมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชนอย่างมาก (Read 1972 : 1602)

ปัจจุบันหนังสือพิมพ์สามารถนำข่าวสารต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศเสนอต่อประชาชนได้อย่างรวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ และกระจายไปได้ทุกหนทุกแห่งที่การคมนาคมไปถึง ประกอบกับข้อได้เปรียบในแง่ที่เป็นสื่อที่มีความคงทน เก็บไว้ได้นาน หนังสือพิมพ์จึงเปรียบเสมือนกระจกเงาขนาดใหญ่ที่สะท้อนให้เห็นเหตุการณ์ทั้งในอดีต และปัจจุบัน หนังสือพิมพ์ในอดีต เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญที่จะชี้ให้เห็นว่ายุคใด สมัยใด บ้านเมืองมีความเจริญหรือที่จุดเสื่อมทางใด อย่างไร สำหรับปัจจุบันหนังสือพิมพ์ก็ยังมีอิทธิพลและความสำคัญขึ้นเป็นลำดับ นอกจากนี้ถ้าจะพิจารณาให้ดี จะเห็นว่าทัศนคติต่าง ๆ ของมนุษย์เราที่มีต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคมนั้น ได้ถูกหล่อหลอมมาจากสื่อมวลชน อันได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และภาพยนตร์เกือบจะทั้งสิ้น ภายในสมองของเราเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถาบันอย่างหนึ่งอย่างใดนั้น ก็ย่อมจะเป็นภาพ ซึ่งสื่อดังกล่าวจะเป็นผู้หาแบบให้เราเกือบจะทั้งหมด เพราะฉะนั้นถ้าเราจะพิจารณาให้ดี จะเห็นว่าสื่อดังกล่าวมีอิทธิพลในอันที่จะกำหนดทัศนคติของมนุษย์ได้ (เกษม ศิริสัมพันธ์ 2517 : 13) หนังสือพิมพ์มักจะลงข่าวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างละเอียดลออตามความเป็นจริง การเสนอข่าวน่าสนใจง่าย และชวนอ่าน หนังสือพิมพ์รายวันบางฉบับมีผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาต่าง ๆ ร่วมเป็นคณะบรรณาธิการ ทำหน้าที่ย่อยข่าววิชาการให้ประชาชนทั่วไปได้เข้าใจง่าย บทบรรณาธิการมักจะพิมพ์จดหมายจากผู้อ่านซึ่งส่งไปแสดงประชามติ ทำให้ผู้อ่านได้ทราบถึงมติมหาชนทั่วไป บทความหรือสารคดีมักมีเนื้อหาครอบคลุมหลายวิชา เช่น เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ผู้อ่านสามารถเลือกอ่านได้ตามความสนใจ

ของแต่ละคน นอกจากนั้นโฆษณา บริการธุรกิจ และอื่น ๆ ล้วนแล้วแต่เป็นประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันของประชาชนส่วนรวมทั่วไป จึงนับได้ว่า หนังสือพิมพ์รายวันเป็นสิ่งจำเป็นในชีวิตประจำวันของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อประชาชนในสังคมเมืองหลวง ซึ่งมีความเป็นอยู่ที่สลับซับซ้อน เช่นการจราจรพลุกพล่าน ค่าครองชีพสูง เป็นต้น ประชาชนไม่อาจมีประสบการณ์ทุกอย่างได้ด้วยตนเอง ไม่มีโอกาสได้เผชิญหน้าเพื่ออภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันดังเช่นที่เคยปฏิบัติกันมาแต่กาลก่อน ประชาชนจึงต้องอาศัยหนังสือพิมพ์ เป็นสื่อกลางติดต่อและแจ้งเหตุการณ์ ข่าวและวิทยาการแขนงต่าง ๆ ทั่วไปที่เกิดขึ้นในโลก ปัจจุบันนี้ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย ทุกฐานะต่างได้ตระหนักถึงประโยชน์ของหนังสือพิมพ์รายวันเป็นอย่างดี และนิยมอ่านกันมากขึ้น ซึ่งจะสังเกตได้จากสถิติจำนวนจำหน่ายของหนังสือพิมพ์รายวันทุกฉบับมีแนวโน้มสูงขึ้นทุก ๆ ปี

ด้วยเหตุที่หนังสือพิมพ์มีอิทธิพลมากต่อการศึกษาทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม ดังกล่าวจึง เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้วิจัยสนใจอยากจะทำการศึกษาวิจัยค้นคว้าหาข้อมูลในเรื่องเกี่ยวกับอิทธิพลของหนังสือพิมพ์ไทยรายวันที่มีต่อการศึกษาของนักเรียนเตรียมทหาร ตามความคิดเห็นของตนเองมากยิ่งขึ้น

อนึ่ง เนื่องด้วยนักเรียนเตรียมทหาร ในอนาคตข้างหน้าต้องออกไปเป็นกำลังที่สำคัญของชาติ เป็นผู้นำหน่วยที่ดี เป็นชนชั้นสมองของประเทศ มีความคิดเห็นเป็นเหตุเป็นผลในอันที่จะก่อให้เกิดความเจริญในทางสร้างสรรค์ และความก้าวหน้าแก่สังคม และบทบาทของหนังสือพิมพ์เป็นที่ยอมรับว่ามีส่วนช่วยพัฒนาสังคมมนุษย์ให้เจริญก้าวหน้า อีกทั้งลักษณะของหนังสือพิมพ์ที่มองเห็นได้อย่างเด่นชัดว่า เนื้อหาประเภทต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่เป็นเนื้อหาที่ให้การศึกษาทางด้านสังคมศาสตร์ เกือบทั้งสิ้น จึงทำให้ผู้วิจัยคิดว่าการวิจัยครั้งนี้มีประโยชน์เหมาะสมที่สุดในสภาพปัจจุบัน และผลการวิจัยในเรื่องนี้คาดว่าจะมีส่วนทำให้เกิดการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงในด้านคุณภาพของหนังสือพิมพ์ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่การศึกษาได้ไม่มากนักน้อย และจะมีผลโดยตรงกับผู้บริหารที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนเตรียมทหารที่จะได้ทราบแนวทางในการปรับปรุงให้นักเรียนเตรียมทหาร

ได้รับประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรายวันให้มากที่สุดเท่าที่พึงจะเป็นไปได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสนใจการอ่านเนื้อหาต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์ไทยรายวันของนักเรียนเตรียมทหาร
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของหนังสือพิมพ์ไทยรายวันที่มีต่อการศึกษานักเรียนเตรียมทหารตามความคิดเห็นของตนเอง
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นในการอ่านเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ไทยรายวันของนักเรียนเตรียมทหารซึ่งสังกัดเหล่าทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ และตำรวจ

ขอบเขตของการวิจัย

1. หนังสือพิมพ์ไทยรายวันที่ใช้ศึกษานี้ ศึกษาเฉพาะหนังสือพิมพ์ไทยรายวันที่มีอยู่ในห้องสมุดโรงเรียนเตรียมทหารเท่านั้น ซึ่งได้แก่ ไทยรัฐ เดลินิวส์ ดาวสยาม บ้านเมือง เดลินิวส์ แนวน้ำ ข่าวสด สยามรัฐ และสยามกีฬา
2. อิทธิพลของหนังสือพิมพ์ไทยรายวันศึกษาเฉพาะด้าน การยกระดับปัญญา การกระตุ้นให้มีความคิดริเริ่ม การให้ข้อคิดและคตินิยม การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การพัฒนาทักษะในการอ่าน การให้ความรู้รอบตัว การให้ความรู้ทางด้านสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ และการศึกษาพฤติกรรมของคนในสังคมทางด้านจิตวิทยาและสังคมวิทยา จากเนื้อหาต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์ไทยรายวันเท่านั้น

× คำจำกัดความของการวิจัย ×

1. อิทธิพลของหนังสือพิมพ์ไทยรายวันที่มีต่อการศึกษามีถึง อำนาจของหนังสือพิมพ์ที่สามารถสร้าง เสริมความรู้ช่วยให้มีความรู้รอบตัว ช่วยสร้าง เสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ช่วยให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ช่วยพัฒนาทักษะในการอ่าน ช่วยให้มีความรู้รอบตัว ช่วยให้

มีความรู้ทางสังคมการเมือง และเศรษฐกิจ และช่วยให้มีความรู้ทางด้านพฤติกรรมของคนในสังคมด้านจิตวิทยา และสังคมวิทยา

2. นักเรียนเตรียมทหาร หมายถึง นักเรียนเหล่าทหารบก นักเรียนเหล่าทหารเรือ นักเรียนเหล่าทหารอากาศ และนักเรียนเหล่าตำรวจ ชั้นปีที่ 1 ซึ่งศึกษาอยู่ในโรงเรียนเตรียมทหาร ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงด้านความคิดความสนใจของนักเรียน เตรียมทหารที่มีต่อ เนื้อหาต่าง ๆ ของหนังสือพิมพ์ไทยรายวัน

2. ทำให้ทราบถึงอิทธิพลของหนังสือพิมพ์ไทยรายวันที่มีต่อนักเรียนเตรียมทหารในด้านการศึกษา เพื่อที่จะได้เป็นแนวทางในการประยุกต์ให้เข้ากับการบริหารงานทางด้านวิชาการ

3. จะเป็นประโยชน์ต่อกิจการห้องสมุดโรงเรียนเตรียมทหาร ในการจัดหาหนังสือพิมพ์ไทยรายวัน และหนังสือประกอบอื่น ๆ ได้ตรงตามความต้องการ และสอดคล้องกับความสนใจของนักเรียนเตรียมทหารได้ดียิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย